

CONSTRUIM JUGANT: UNA PROPOSTA DE GRUP MULTIFAMILIAR AMB VIDEOINTERVENCIÓ

Mateu Mullor, Ainoa; Villaescusa Portella, Rut

Introducció

La videointervenció terapèutica (VIT), tècnica desenvolupada per George Downing, permet realitzar un microanàlisi de les interaccions amb l'objectiu d'aconseguir el millor patró interactiu possible. Té com a base les tècniques d'intervenció basades en el vincle, la conducta i les representacions mentals, la capacitat de mentalització i la funció reflexiva. Compta amb evidència científica, i es pot aplicar en interaccions entre pares i fills en diferents moments evolutius. S'utilitza tant com a estratègia única, o com a part d'un tractament més extens. És fàcilment extrapolable a diferents contextos, per tant, idònia per incorporar als serveis assistencials de salut mental públics. Presentem un projecte pilot de tractament grupal multifamiliar incorporant la VIT. El grup s'ha dissenyat per millorar l'atenció que proporcionem als infants derivats al Centre de Salut Mental Infanto-Juvenil Sants-Montjuïc (CSMIJ) des dels Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP), i a les seves famílies.

Objectius

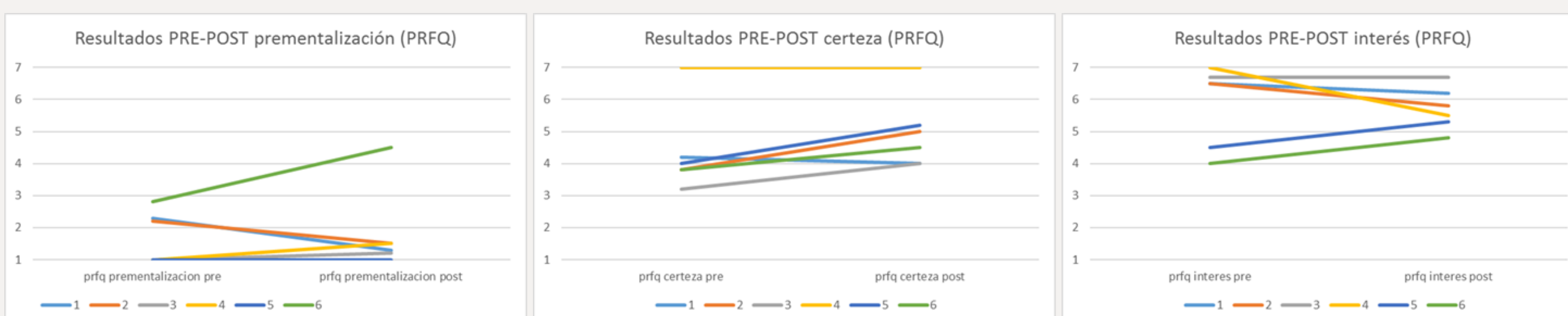
Avaluar la milloria en els patrons interactius entre els pares i el seus infants, a través de la observació de les dinàmiques relacionals, amb la tècnica de la VIT. Fomentar la comprensió i la capacitat de reflexió parental sobre les pròpies dificultats, i valorar canvis en la capacitat de mentalització. Afavorir canvis que puguin ser fàcilment generalitzables a l'entorn familiar del dia a dia.

Mètode

Durant la segona meitat de l'any 2023, es va realitzar un grup multifamiliar amb 6 famílies i els seus infants, d'entre 5 i 6 anys d'edat. Es van organitzar 11 sessions grupals, la primera únicament amb els pares per a situar l'espai i explicar la VIT. Posteriorment, es van realitzar 6 sessions amb propostes de joc, on acudien els infants acompanyats pels seus pares. Les últimes sessions eren només per pares, per a treballar amb la VIT, fent servir les gravacions de les sessions de joc, o les realitzades al propi domicili per les famílies. S'han analitzat les gravacions de forma qualitativa segons la tècnica VIT. S'ha avaluat el pre i el post grup amb el Qüestionari de Qualitats i Dificultats (SDQ), el Qüestionari per avaluar la funció reflexiva parental (RFQP, de Luyten) i una enquesta de satisfacció amb el grup.

Resultats

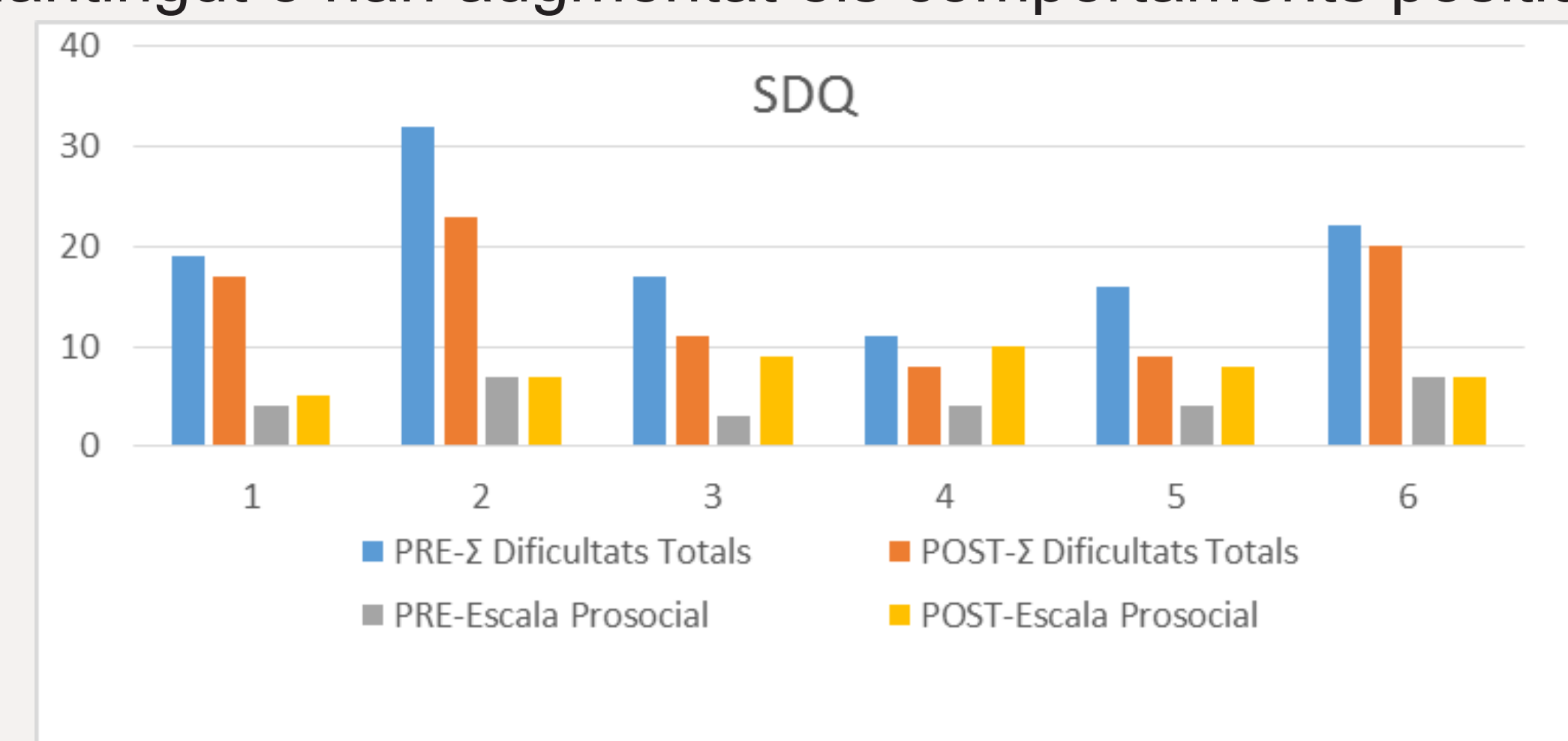
La VIT es va centrar en els aspectes positius i que es pretenia potenciar i afavorir en cadascuna de les famílies. La participació va ser molt elevada, acabant el grup totes les famílies i, com a mitja, assistint al 80-85% de les sessions. La valoració qualitativa del grup, per part de les famílies, va ser molt positiva.

El PRFQ té 3 dimensions:

- 1). Estats de prementalització** (> puntuació > aparició de modes prementalitzadors). En el postgrup, 2 progenitors han disminuït la puntuació en aquest factor, i un l'ha augmentat.
- 2). Certesa en estats mentals** (puntuacions centrals indiquen bona mentalització, per baix i per dalt, hipo i hipermentalització respectivament). Sense canvis significatius després del grup en aquesta dimensió.
- 3). Interès en estats mentals** (> puntuació > interès i curiositat en els estats mentals). Després del grup, 2 progenitors obtenen puntuacions més altes en aquesta dimensió i en canvi dos més baixes.

El **SDQ** detecta probables casos de trastorns mentals i del comportament en nens de 4 a 16 anys. 4 escales valoren conductes problemàtiques i la cinquena fa referència a comportaments positius (prosocials). Tots els infants, que han participat del grup, han presentat una disminució, de forma més o menys significativa, en la valoració global de les conductes problemàtiques. I, per altra banda, s'han mantingut o han augmentat els comportaments positius.

Conclusions

Tant la intervenció grupal com la VIT, són estratègies terapèutiques eficaces, i idònies per incorporar a l'àmbit públic de l'atenció especialitzada en la salut mental d'infants i adolescents, donat els recursos limitats i la sobresaturació dels serveis.

Després del grup, s'observen millores en dues famílies en alguna de les dimensions del PRFQ (ja sigui la disminució d'estats prementalitzadors o l'augment de l'interès i curiositat sobre l'estat mental dels fills), mentre que en altres dues veiem també la milloria en un d'aquests dos factors però a costa de la disminució en l'altre. Per últim, en dues famílies no observem canvis: en una perquè ja havia realitzat un grup de pares basat en la mentalització i presentava molt bones puntuacions des de l'inici, i en l'altre perquè presentava una tendència a la hipermentalització que no s'ha modificat durant el grup. Tots els infants disminueixen les conductes problemàtiques, a més de mantenir-se o incrementar els comportaments prosocials. El grau de satisfacció de les famílies, amb el grup, ha estat elevat, tal com han reportat en l'enquesta de satisfacció realitzada. Tots ells repetirien l'experiència, a excepció d'una mare que ja era la segona intervenció grupal en la que participava, en pocs mesos.

L'experiència pilot del grup multifamiliar incorporant la VIT ens ha permès considerar-la una estratègia terapèutica efectiva en l'àmbit del CSMIJ, donant resposta a les necessitats de les famílies ateses, i als recursos disponibles.

Les autores del pòster han demanat consentiment informat escrit dels representants legals dels pacients, inclosos en aquest pòster

Equip

Ainoa Mateu Mullor Psicòloga Clínica (CSMIJ Sants-Montjuïc)
Rut Villaescusa Portella Psicòloga Clínica (CSMIJ Sants-Montjuïc)

Més informació

Mail: info@pereclaver.org
Web: www.pereclaver.org

 **Pere
Claver GROUP**